

Столиця шахтарського краю святкує іменини

36

Сергій КУНИЦЯ

Донецьк нині – це великий індустріальний і діловий центр, промислове серце України. Роком його заснування традиційно вважається 1869-й, коли підприємець з Уельсу Джон Джеймс Хьюз побудував тут і здав в експлуатацію сталеплавильний завод та кілька вугільних шахт. Невдовзі заклали робоче селище Юзівка, що з роками перетворилося на місто з 50-тисячним населенням.

Завдячуючи швидким темпам розвитку Донецьк в останні роки став сучасним європейським мегалополісом із розвинутою економікою, високотехнологічною архітектурою та грандіозними можливостями для ведення бізнесу. Сьогодні місто відоме в Європі не тільки як столиця шахтарського краю, а й як «ділова столиця України», де зосереджені найбільші промислові корпорації, міжнародні компанії та фінансові установи. Тут відкриваються посольства й консульства іноземних держав, є комфортабельна готельно-розважальна інфраструктура. Торік Донецьк уперше ввійшов у десятку найкращих для життя міст держави й очолив рейтинг, за версією журналу *Forbes (Ukraine)*, найкращих міст для ведення бізнесу в Україні. Сьогодні тут проживає близько 1 мільйона мешканців. 2011 року шахтарська столиця посіла перше місце в рейтингу TOP-100 серед українських міст у номінації «Найкраще місто за рівнем соціально-економічного розвитку» серед міст з населенням понад 500 тисяч осіб.

Економіка Донецька, яку представляють майже 15 тисяч підприємств, характеризується наявністю потужного й сучасного галузевого комплексу (понад 220 великих промислових підприємств), розвитком міських сфер транспорту й фінансового сектору. Найбільш розвиненими галузями промисловості міста стали металургійне виробництво, машинобудування, вугільна, харчова і переробна промисловість, виробництво і розподіл електроенергії, газу та води.

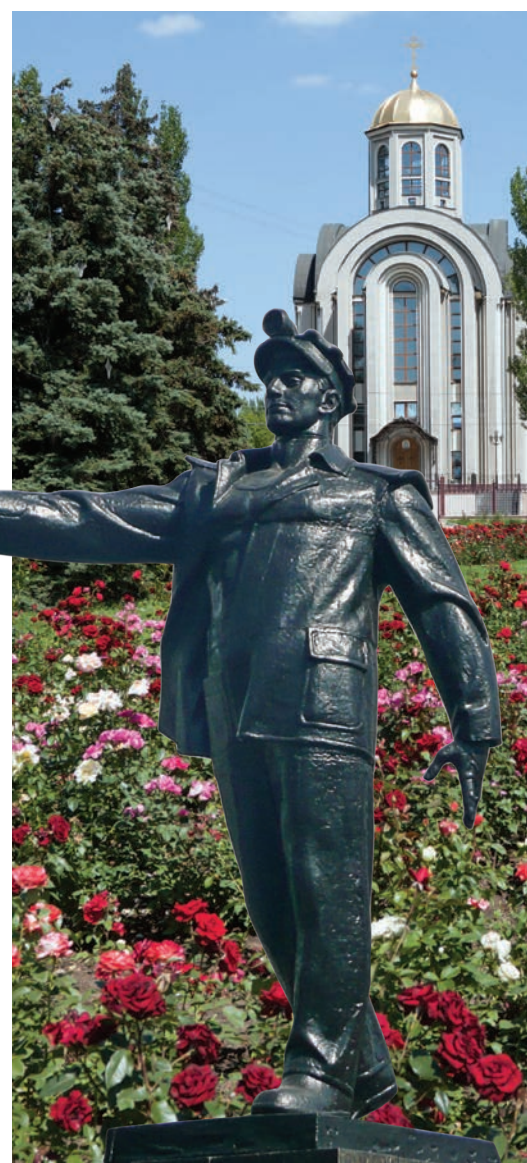
В Донецьку зосереджено великий навчально-науковий потенціал. Тут діють 40 вузів, в яких навчаються понад 100 тисяч студентів, 50 науково-дослідних інститутів і проектно-конструкторських організацій.

Столиця шахтарського краю має розвинену транспортну інфраструктуру. У місті побудовано сучасний міжнародний аеропорт і нову злітно-посадкову смугу – одну з найкращих в Європі.

Донецьк відіграє величезну роль у політичному та соціально-економічному житті країни. Донеччани пишуться тим, що приймають учасників і гостей Євро-2012.

Під час підготовки до проведення фіналу континентального чемпіонату з футболу міська влада затвердила офіційний девіз: «Донецьк – сила і краса» (візуально – це символ вугілля і троянди). Саме в цьому сутність міста і дух його мешканців, де поєднуються справді парадоксальні речі: індустрія і троянди, футбол і балет, сучасні стадіони та православні храми. Тут живуть талановиті, працьовиті, гостинні люди: шахтарі, металурги, вчені, артисти, спортсмени, яких об'єднує любов до міста, рідного краю, його історії та багаторічних традицій.

Унікальність Донецька й у тому, що краса його просторих бульварів і зелених скверів чудово гармоніює з творіннями рук людських – видатними творами мистецтва й архітектури.

У місті налічується 22 площі, більш як 2000 вулиць, проспектів, бульварів, протяжність яких становить 2500 кілометрів. Головна вулиця – вулиця Артема. Вона бере початок від основних міських воріт – залізничного вокзалу. 2003 року Донецьк удостоївся Державної премії України в галузі архітектури «За реконструкцію центральної вулиці Донецька – вулиці Артема».

Понад чотири десятиліття тому, 1970-го, на міжнародній промисловій виставці в Монреалі (Канада) ЮНЕСКО визнало шахтарську столицю найзеленішою серед молодих промислових міст світу. Саме тоді вона й отримала статус «міста мільйона троянд» (на кожного жителя припадав один кущ троянд). Міській владі вдалося повернути це почесне звання. Вже три роки поспіль на бульварах і вулицях Донецька розквітає більш як 1 мільйон троянд.

Одним з перших масштабних проектів, що змінили обличчя міста, стала реконструкція улюбленого місця відпочинку донеччан – бульвару ім. Пушкіна. Замість старих дерев і занехаяних квітників висадили нові, побудували ігрові майданчики, з'явилися авторські скульптурні роботи, фонтани. Справжньою окрасою бульвару стала пальма Мерцалова – дивовижна скульптура, викувана з цілісної сталеві рейки, – сучасна копія роботи донецького коваля Мерцалова, що здобула Гран-прі Паризької Міжнародної промислової виставки 1900 року.

Донеччани по праву пишаються ще однією візитівкою міста – парком культури та відпочинку ім. Щербаківа. Тут розміщено сучасні атракціони, аквапарк, дельфінарії. Вабить погляд красива набережна, величезна кількість квітів. Це одне з найулюбленіших місць відпочинку донеччан та їхніх гостей. До речі 2010 року парк отримав відзнаку «Золоте дерево» як найкращий парк України. Торік його колективу вручено престижну міжнародну нагороду «Золотий поні»: за плідну міжнародну співпрацю та роботу в сфері розваг і освіти. Цього річ у парку відкрито унікальну алею, присвячену футболістам команди «Стахановець», загиблим у роки Великої Вітчизняної війни.

Окрасою шахтарської столиці став і новий стадіон «Донбас Арена» на 51 500 глядачів. Це перший стадіон у Східній Європі, спроектований і побудований відповідно до стандартів УЄФА в категорії «еліт».

Донецька арена має оригінальний дизайн і за формою нагадує «літаючу тарілку». Завдяки зовнішньому підсвічуванню фасаду стадіон у темний час доби виблискує наче діамант.

Визначною пам'яткою величезної рекреаційної зони навколо «Донбас Арени» став найбільший у світі гранітний м'яч на воді, що обертається. А ще тут є сад каміння – цілком новий для Донецька об'єкт ландшафтного дизайну. Величезні валуни, висока степова трава, кам'яні доріжки, лавочки, приємне освітлення, каскад водоспадів, фонтани і штучне озеро, алея футбольної слави – все це робить територію навколо стадіону чудовим місцем відпочинку.

Припав до душі жителям міста й дивовижний Музичний парк, в якому передбачено три зони релаксації, обладнані технічними засобами для відтворення класичної музики, зокрема, творів всесвітньо відомого композитора Сергія Прокоф'єва, вихідця з Донбасу. Тут висаджено 400 дерев цінних порід, близько 3000 декоративних чагарників. Ландшафтний дизайн парку, який прикрашають водні каскади й танцюючі фонтани, створює ефект глибини, контрасту форм і колориту.

Донецьк має давні культурні традиції, зберігає культурну та духовну спадщину багатьох поколінь донеччан. На території міста розташовані 3 національні академічні театри, обласна філармонія, цирк, 6 кінотеатрів, понад 40 Палаців культури і клубів, 140 музеїв, в тому числі обласні художній і краєзнавчий, понад 350 бібліотек, планетарій, галереї, ви-

ставкові центри. Понад 80 закладів культури перебувають у комунальній власності міста й фінансуються з коштів міського бюджету.

Донеччани приділяють неабияку увагу розвитку культури, збереженню духовного багатства народу, відродженню традицій українського фольклору, обрядів, традиційних промислів.

Особливе місце посідає художнє кування – одне з найдавніших ремесел нашого регіону. Наявність таких природних багатств, як метал і вугілля, створює об'єктивні умови для розвитку цього виду мистецтва. За ініціативи Гільдії ковалів Донбасу та фінансової підтримки мерії 2001 року в Донецьку засновано Парк ковалів – унікальний музей просто неба, який налічує сьогодні понад 200 скульптур, виготовлених з металу. Донецьк першим з міст України став членом Кільця європейських міст-ковалів – організації, котра об'єднує міста Європи з давніми ковальськими традиціями.

Щорічно в парку відбувається Міжнародний фестиваль ковальського мистецтва, а найкращі авторські роботи майстрів художнього кування з багатьох країн світу поповнюють унікальну експозицію музею. До речі, торік тут провели конференцію європейських міст-ковалів.

Донецьк відомий в Україні та далеко за її межами як місце проведення престижних конкурсів, виставок, міжнародних фестивалів: «Зірки світового балету», «Гран-Па», «Прокоф'євська весна» та ін.

2011 року гостинно відчинив двері художньо-виставковий центр «АРТ ДОНБАС». Уперше в Донецьку побудовано міську галерею, де проходять виставки, презентації, творчі конференції всеукраїнського та міжнародного рівня.

На завершення нашої своєрідної екскурсії містом слід відзначити, що той, хто не був у Донецьку кілька років, приїхавши, не впізнає його. Виростають адміністративні будівлі й торговельні центри, готелі та спорткомплекси. З'явилися дельфінарії, цифровий планетарій, льодові палаці. Сьогодні столиця шахтарського краю динамічно розвивається та спрямована в завтрашній день.

